

SASKY



Kehittämissuunnitelma valmisteluhanke Luonnosta työhön

Sasky Kehittämis-, innovaatio-
ja kansainvälisyysyksikkö, KIK
Mari Korpela
hankevastaava

SISÄLLYS

1 Tausta ja lähtökohdat.....	4
2 Kehittämisen tarve.....	7
3 Tavoitteet	9
4 Kohderyhmät.....	11
5 Kehittämistoimenpiteet.....	13
6 Tulokset.....	15
7 Vaikutukset.....	17
8 Yhteenveto.....	19
LÄHTEET	21

Valmisteluhanke Luonnosta työhön on saanut EU:n maaseuturahoitusta Pirkanmaan ELY-keskukselta, jonka tehtäviä hoitaa nykyisin Sisä-Suomen elinvoimakeskus.



**Euroopan unionin
osarahoittama**



Elinvoimakeskus



Ihmisten kokoisille yhteisöille!

1 Tausta ja lähtökohdat

Luonnontuoteala on Suomessa merkittävä ja kasvupotentiaallinen toimiala, joka kytkeytyy laajasti elintarvike-, luonnonkosmetiikka-, hyvinvointi-, matkailu-, biotalous- sekä eläintuotteiden sektoreihin. Työ- ja elinkeinoministeriön toimialaraportin (2022) mukaan alan vahvuuksia ovat puhtaat luonnonvarat, korkea laatu, jäljitettävyyttä sekä vastuullisuuteen ja kestävyysperustuva toimintaympäristö. Samanaikaisesti raportti tunnistaa rakenteellisia haasteita, jotka rajoittavat alan kasvua ja kilpailukykyä erityisesti raaka-aineiden saatavuuden, arvoketjujen hajanaisuuden ja pienyritysvaltaisen rakenteen vuoksi.

Luonnontuotealan yritystoiminta on Suomessa pääosin pienimuotoista, ja yritykset toimivat usein erillään toisistaan. Tämä vaikeuttaa mittakaavaetujen saavuttamista, investointeja uusiin teknologioihin sekä kykyä vastata kasvavaan kotimaiseen ja kansainväliseen kysyntään. TEM:n raportissa korostetaan, että alan kasvun edellytyksenä on arvoketjujen vahvistaminen, toimijoiden yhteistyön lisääminen sekä raaka-aineen hankinnan ennakoitavuuden parantaminen.

Luonnontuotealan toimintaohjelma 2030 nostaa keskiöön kestävän ja vastuullisen luonnonvarojen käytön sekä monipuolisen arvonnäkökulman tuottamisen koko arvoketjussa. Ohjelman mukaan luonnontuotealan kehittämisen tulee perustua ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävään toimintaan, jossa raaka-aineiden keruu, jalostus ja markkinointi tukevat toisiaan. Toimintaohjelmassa painotetaan myös uusien toimintamallien, digitalisaation ja osaamisen kehittämisen merkitystä alan uudistumisessa.

Sekä TEM:n toimialaraportti, että Luonnontuotealan toimintaohjelma 2030 tunnistavat raaka-aineketjut luonnontuotealan kriittiseksi kehittämiskohdeksi. Keruutoiminta on usein kausiluonteista ja hajautunutta, eikä kerääjien ja raaka-aineita ostavien yritysten välinen kohtaanto toimi riittävän tehokkaasti. Tämä heikentää yritysten mahdollisuuksia suunnitella tuotantoa, vastata kysyntään ja kasvattaa liiketoimintaansa.

Valmisteluhankkeessa Luonnosta työhön tunnistetut alueelliset haasteet ja kehittämistarpeet ovat linjassa valtakunnallisten strategisten tavoitteiden kanssa. Alueella toimii useita luonnontuotealan yrityksiä, joilla on halua kehittää yhteistyötä, mutta joilta puuttuvat yhteiset rakenteet ja resurssit raaka-aineiden hankinnan ja keruutoiminnan kehittämiseen. Erityisesti digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen, keruutoiminnan mallintaminen sekä toimijaverkoston vahvistaminen tarjoavat mahdollisuuksia lisätä alan tehokkuutta, vastuullisuutta ja työllisyysvaikutuksia.

Tämä suunnittelu vastaa tunnistettuun valtakunnalliseen ja alueelliseen kehittämistarpeeseen edistämällä luonnontuotealan arvoketjujen vahvistamista, kestäväää raaka-aineen hankintaa ja yritysten yhteistyötä. Tavoitteet tukevat suoraan TEM:n toimialaraportin ja Luonnontuotealan toimintaohjelma 2030:n linjauksia sekä edistävät maaseutualueiden elinvoimaa ja kestäväää talouskehitystä.

Luonnontuoteala on nopeasti kasvava ja monialainen sektori, jolla on merkittävä rooli kestävään liiketoiminnan, työllisyyden ja maaseudun elinvoiman vahvistamisessa. Puhtaisiin suomalaisiin luonnonraaka-aineisiin perustuville elintarvike-, hyvinvointi-, luonnonkosmetiikka- ja matkailutuotteille on kasvavaa kysyntää niin kotimaassa kuin kansainvälisillä markkinoilla. Alalla toimi-

vat yritykset eivät kuitenkaan täysimääräisesti pysty vastaamaan tähän kysyntään. Keskeisiä haasteita ovat luonnonraaka-aineiden saatavuuden epävarmuus, keruutoiminnan kausiluonteisuus, hajanaiset toimintamallit sekä kerääjien ja raaka-aineita ostavien yritysten heikko kohtaanto. Keruutoiminta on usein yrityskohtaisesti organisoitua, eikä alueellisia, yhteisiä toimintamalleja ole juurikaan kehitetty. Tämä vaikeuttaa yritysten kasvua ja heikentää koko arvoketjun tehokkuutta.

Valmisteluhanke Luonnosta työhön (12/2025–4/2026) toteutettiin vastamaan tähän tunnistettuun kehittämistarpeeseen. Hankkeessa koottiin luonnontuotealan yrityksiä Leader Joutsenten reitin alueelta sekä rakennettiin yhteinen näkemys jatkokehittämisen suunnasta. Valmisteluhanke Luonnosta työhön on saanut EU:n maaseuturahoitusta Pirkanmaan ELY-keskukselta, jonka tehtäviä hoitaa nykyisin Sisä-Suomen elinvoimakeskus.

2 Kehittämisen tarve

Valmisteluhankkeessa kartoitettiin luonnontuotealan kehittämistä kiinnostuneet yritykset Hämeenkyrön, Sastamalan, Huittisten ja Punkalaitumen Leader Joutsentenreitin alueelta. Kiinnostuneita yrityksiä vastasi kartoituskyselyymme yksitoista, joista seitsemän oli aktiivisesti mukana valmisteluhankkeessa. Tapasimme yritysten kanssa viisi kertaa Teamsilla ja kerran Sasky Osaran maaseutuopetusyksikössä suunnittelupäivässä.

Keskusteluissa ja tapaamisissa yritykset nostivat esiin, että keruutoiminta on haasteellista. Keräämisessä raaka-aineilla on nopeat sesonkiajankohdat. Esimerkiksi raaka-aineena kuusenkerkkä on vain muutaman viikon ajan keväällä kerättävissä. Lisäksi eri keruutuotteiden keräysajankohdat eli sesongit voivat olla päällekkäin. Aikaikkuna laadukkaan raaka-aineen keräämiseen on rajallinen. Kerääjien osaaminen laadukkaan raaka-aineen saamiseksi herätti myös keskustelua. Todettiin, että kerääjä ja raaka-aineen ostaja eivät kohta helposti. Yleinen epävarmuus keruun onnistumisesta heikentää kasvusuunnitelmia.

Valmisteluhankkeen aikana yritysten kanssa käytyjen keskustelujen, kartoitusten ja yhteiskehittämisen pohjalta tunnistettiin seuraavat keskeiset kehittämistarpeet: raaka-aineiden saatavuus, kerääjien ja ostajien kohtaannon helpottaminen, keruutoiminnan toimintamallien selkeyttäminen ja keruun ennakoitavuus, kerääjien osaamisen, määrän ja organisoimisen vahvistaminen, digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen, pienyritysten liiketoiminnan kehittäminen, pienyritysten rajallisten resurssien huomioiminen yhteisessä kehittämisessä, alan tunnettuuden ja houkuttelevuuden lisääminen.

Yrityksillä on selkeä tarve yhteiselle ratkaisulle, joka tukee raaka-aineiden hankintaa, parantaa toiminnan ennakoitavuutta ja mahdollistaa liiketoiminnan kehittämisen kestäväällä tavalla. Tältä pohjalta tarve kiteytettiin viiteen pääkohtaan:

- Laadukkaan raaka-aineiden saatavuus
- Kerääjien ja ostajien (yritysten) kohtaanto
- Kerääjät ja keräysosaaminen
- Yritysten liiketoiminnan kehittäminen
- Alan tunnettuuden ja houkuttelevuuden lisääminen

3 Tavoitteet

Tavoitteena on vahvistaa luonnon keruutuotteiden toimitusketjun toimivuutta kehittämällä raaka-aineiden saatavuutta, kerääjien ja yritysten välistä kohtaantoa, osaamista sekä alan liiketoiminnallisia ja imagollisia edellytyksiä vastuullisesti ja kestävästi.

Parantaa laadukkaan ja jäljitettävän raaka-aineen saatavuutta

Tavoitteena on varmistaa luonnon keruutuotteiden riittävä, tasainen, ennakoitava ja yritysten tarpeita vastaava saatavuus kehittämällä toimintamalleja ja digitaalisia ratkaisuja, jotka tukevat laadunhallintaa ja jäljitettävyyttä koko toimitusketjussa.

Vahvistaa kerääjien ja yritysten välistä toimivaa kohtaantoa

Tavoitteena on parantaa kerääjien ja raaka-aineita hyödyntävien yritysten välistä yhteistyötä luomalla helppokäyttöisiä kohtaantoa tukevia ratkaisuja, kuten mobiilisovellus, sekä selkeitä yhteistoiminta- ja viestintämalleja.

Lisätä kerääjien osaamista ja ammattimaisuutta

Tavoitteena on lisätä kerääjien osaamista lajintunnistuksessa, kestävässä keruumenetelmissä, laadunhallinnassa ja ensikäsittelyssä, jotta kerätty raaka-aine täyttää yritysten ja jatkojalostuksen vaatimukset.

Vahvistaa luonnontuotealan yritysten liiketoimintaa ja kilpailukykyä

Tavoitteena on vahvistaa alan yritysten kilpailukykyä ja kasvuedellytyksiä parantamalla raaka-aineiden hankintaan liittyvää ennakoitavuutta, toimitusketjujen toimivuutta sekä mahdollisuuksia uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen.

Lisätä luonnon keruutuotealan tunnettuutta ja houkuttelevuutta

Lisäksi tavoitteena on parantaa alan näkyvyyttä ja arvostusta sekä lisätä kiinnostusta keruutoimintaan, kouluttautumiseen ja yrittäjyyteen viestinnän, sidosryhmäyhteistyön ja osallistavien toimintojen avulla.

Tavoitteena on luoda edellytykset elinvoimaiselle, osaamisperustaiselle ja kestäväälle luonnon keruutuotealalle, jossa raaka-aineiden saatavuus, toimijaverkostot ja liiketoiminta tukevat toisiaan.

4 Kohderyhmät

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää laajaa ja monialaista yhteistyötä eri toimijaryhmien kanssa. Yhteistyö varmistaa hankkeen käytännönläheisyyden, vaikuttavuuden ja tulosten juurtumisen pysyvään toimintaan.

Ensisijaiset kohderyhmät

Luonnon raaka-aineita hyödyntävät yritykset

Kohderyhmään kuuluvat elintarvike-, luonnontuote-, kosmetiikka- ja muut luonnon raaka-aineita jalostavat yritykset. Hankkeen toimenpiteet tukevat yrityksiä raaka-aineiden saatavuuden parantamisessa, toimitusketjujen kehittämässä sekä liiketoiminnan kasvussa ja ennakoinnissa.

Luonnon keruutuotteiden kerääjät

Kohderyhmään kuuluvat luonnon raaka-aineita keräävät henkilöt, kuten yksityiset kerääjät, ammattikerääjät ja keruuverkostoihin osallistuvat toimijat. Hankkeessa kerääjiä tuetaan osaamisen kehittämässä, toimintaan osallistumisessa sekä kerääjien ja yritysten välisen yhteistyön vahvistamisessa.

Keruu- ja vastaanottopisteet sekä toimitusketjun välitoimijat

Hankkeen kohderyhmänä ovat myös raaka-aineiden vastaanottoon, ensikäsittelyyn, varastointiin ja logistiikkaan osallistuvat toimijat, joilla on keskeinen rooli toimitusketjun toimivuudessa ja laadunhallinnassa.

Toissijaiset kohderyhmät

Luonnontuotealasta kiinnostuneet uudet toimijat

Kohderyhmään kuuluvat henkilöt, jotka ovat kiinnostuneita keruutoiminnasta, alan kouluttautumisesta tai yrittäjyydestä, mutta joilla ei vielä ole vakiintunutta roolia alalla. Hanke madaltaa kynnystä tulla mukaan toimintaan.

Oppilaitokset ja koulutustoimijat

Luonnontuotealaan tai elintarvikealaan liittyvät oppilaitokset ja kouluttajat, jotka voivat hyödyntää hankkeessa syntyvää osaamista, materiaaleja ja toimintamalleja opetuksessa ja ohjauksessa.

Alueelliset ja toimialaa kehittävät sidosryhmät

Kohderyhmään kuuluvat kehittämisorganisaatiot, viranomaiset ja muut sidosryhmät, jotka hyödyntävät hankkeen tuloksia alueellisen elinvoiman, työllisyyden ja kestävän luonnonvarojen käytön edistämiseksi.

Hanke palvelee kohderyhmiä vahvistamalla luonnon keruutuotealan osaamista, yhteistyötä ja toimintaedellytyksiä sekä luomalla uusia digitaalisia ja toimintamallipohjaisia ratkaisuja, jotka tukevat alan pitkäjänteistä kehitystä.

5 Kehittämistoimenpiteet

Raaka-aineen saatavuuden parantamiseksi kehitetään digitaalinen mobiilisovellus. Kehittämisen lisäksi mobiilisovellusta pilotoidaan yhteistyössä yritysten ja kerääjien kanssa ja kehitetään edelleen kahden kasvukauden aikana kerättyjen käyttökokemusten pohjalta. Sovelluksessa yritykset voivat ennakoitusti ilmoittaa raaka-ainetarpeistaan, joihin kerääjät voivat sovelluksessa vastata. Lisäksi kerääjät voivat ilmoittaa kerätyistä tai saatavilla olevista raaka-aineista. Tavoitteena on luoda yhteinen perusta, joka palvelee erikoisia ja eri lähtökohdista toimivia yrityksiä raaka-aineen saatavuudessa. Raaka-ainesaatavuuden parantamiseksi laaditaan yhtenäiset laatu- ja keruuohjeet. Kehitetään ensikäsittely- ja logistiikkamalleja ja pilotoidaan niitä.

Mobiilisovelluksella lisätään raaka-aineita tarvitsevien yritysten ja kerääjien kohtaantoa. Lisäksi sovellusta voisi käyttää viestinnän alustana. Muita toimenpiteitä yritysten ja kerääjien kohtaantoon on kohtaamis- ja verkostoitumistilaisuudet. Tilaisuuksissa yritykset ja kerääjät voivat sopia yhteistyöstä. Laaditaan tai benchmarkataan selkeät yhteistyö- ja sopimusmallit.

Keräysosaamiseen toimenpiteinä mobiilisovelluksessa digitaaliset oppimateriaalit ja ohjeet. Keruukorttikoulutuksiin polutukset sovelluksesta ja vastaavasti keruukorttikoulutuksissa sovelluksesta viestintä. Kerääjien ja keräysosaamisen kehittämiseen myös vertaisoppimisen ja verkostoitumisen tukeminen. Madalletaan kynnystä tulla mukaan keruutoimintaan tarjoamalla helposti saavutettavaa tietoa ja ohjausta.

Yritysten liiketoiminnan kehittämiseen mobiilisovelluksen hyödyntäminen hankinnan ja ennakkoinnin työkaluksi. Lisäksi työpajoja, webinaareja, liiketoiminnan kehittämisen tukemiseen. Yritysten sparraus, asiantuntijatuki sekä

benchmarkataan muiden alueiden toimijoita. Yrityksille tarjotaan mahdollisuuksia tunnistaa omat kehittämistarpeensa, vahvistaa liiketoiminta- ja markkinointiosaamistaan, kehittää brändiä ja tuotteiden tunnettuutta sekä parantaa valmiuksia kansallisille ja kansainvälisille markkinoille

Luonnontuotealan tunnettuuden lisäämiseksi tehdään viestintä- ja markkinointitoimia. Hyödynnetään mobiilisovellusta ja digitaalisia kanavia viestinnässä ja tiedonvälityksessä. Tehdään yhteistyötä alan oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Järjestetään ja ollaan mukana alan tapahtumissa, järjestetään keruupäivä ja nostetaan esiin onnistumistarinoita pienyrityksistä.

6 Tulokset

Keskeiset tulokset:

- digitaalinen mobiilisovellus
- parantunut raaka-aineiden saatavuus yrityksille
- sujuvampi kerääjä-yritys-kohtaanto
- kerääjien osaaminen on vahvistunut
- yritysten liiketoimintaa on kehitetty
- alan tunnettuus on lisääntynyt

Kehittämisen tuloksena mobiilisovellus luonnontuotealan raaka-aine saatavuuteen, jossa saatavuudesta syntyy ajantasainen ja koottu kokonaiskuva. Raaka-aineiden laatu ja jäljitettävyyys paranevat. Yritysten hankinta muuttuu ennakoitavammaksi. Mahdollisia mittareita: mobiilisovelluksessa ilmoitettujen raaka-aine-erien määrä, kerättyjen raaka-aineiden kokonaismäärä (kg/laji), yritysten arvio raaka-aineiden saatavuuden parantumisesta (kysely) sekä laatuvaatimukset täyttävien erien osuus (%).

Kohtaanto kerääjien ja yritysten välillä on parantunut, kun kerääjät ja yritykset löytävät toisensa aiempaa helpommin sovelluksen avulla. Uusia yhteistyösuhteita ja toimitusketjuja syntyy. Viestintä ja tiedonkulku paranevat. Tuloksien mittareina mobiilisovelluksen käyttäjämäärä (kerääjät / yritykset), solmittujen yhteistyö- tai toimitussuhteiden määrä, järjestettyjen verkostoitumistilaisuuksien määrä sekä laadullisesti osallistujien tyytyväisyys ja koettu hyöty (kysely).

Kerääjien lajintunnistus- ja keruuosaaminen vahvistuvat. Kerättyjen raaka-aineiden laatu paranee. Keruutoimintaan osallistuvien määrä kasvaa. Näiden

mittareina koulutuksiin osallistuneiden kerääjien määrä, tuotettujen koulutus- ja ohjemateriaalien määrä, kerääjien itsearvioitu osaamisen kehittyminen (ennen-jälkeen) sekä uusien kerääjien määrä hankkeen aikana.

Yritysten kyky suunnitella tuotantoa ja tuotekehitystä paranee. Uusia tai kehitettyjä tuotteita ja palveluita syntyy. Raaka-aineiden hankintaan liittyvät riskit vähenevät. Mahdollisina mittareina osallistuvien yritysten määrä, yritysten raportoimat liiketoiminnan kehitystoimet, uusien tai kehitettyjen tuotteiden määrä sekä yritysten kokema hyöty hankkeesta (kysely).

Lisäksi tuloksen alan tunnettuus kasvaa, uusia toimijoita on kiinnostunut keuruutoiminnasta ja alasta. Alan imago vahvistuu kestäväksi ja houkuttelevaksi. Näiden tuloksien mittareina viestintätoimenpiteiden määrä ja tavoitavuus, tapahtumiin osallistuneiden määrä, alan kiinnostavuutta koskevat palautteet ja kyselyt sekä uusien kerääjien tai toimijoiden määrä.

7 Vaikutukset

Hankkeen tavoitteilla, toimenpiteillä ja niistä syntyvillä tuloksilla on selkeitä sekä lyhyen että pitkän aikavälin vaikutuksia luonnon keruutuotealaan, sen toimijoihin ja alueelliseen elinvoimaan. Lyhyellä aikavälillä hanke selkeyttää ja vahvistaa luonnon keruutuotteiden toimitusketjun toimivuutta. Kerääjien ja raaka-aineita hyödyntävien yritysten välinen yhteistyö paranee, kun käyttöön otetaan uusia toimintamalleja ja digitaalinen ratkaisu, joka helpottaa raaka-aineiden saatavuuden ja tarpeiden kohtaantoa. Tiedonkulku tehostuu, epävarmuus vähenee ja käytännön yhteistyö tulee aiempaa sujuvammaksi. Kerääjien osaaminen vahvistuu koulutusten ja ohjeistusten myötä, mikä näkyy raaka-aineiden parempana laatuna ja turvallisuutena. Yritykset saavat paremmat edellytykset suunnitella hankintaa ja tuotantoa, ja ala saa lisää näkyvyyttä viestinnän ja tapahtumien kautta.

Lyhyellä aikavälillä vaikutukset näkyvät myös toimijoiden kokemassa hyödynnettävyydessä ja osallistumisen mielekkyydessä. Keruutoimintaan osallistuminen helpottuu, uusia kerääjiä lähtee mukaan ja yritysten kiinnostus toimitusketjujen kehittämiseen kasvaa. Hankkeen aikana syntyy yhteistä ymmärrystä alan haasteista ja mahdollisuuksista sekä toimijoiden rooleista kokonaisuudessa.

Pitkällä aikavälillä hankkeen vaikutukset ulottuvat yksittäisiä toimenpiteitä laajemmalle. Luonnon keruutuotteiden toimitusketjut vakiintuvat ja muuttuvat ennakoitavammiksi, mikä vahvistaa alan rakenteita ja toimintavarmuutta. Digitaalinen kohtaanto ja kehitetyt toimintamallit jäävät pysyvään käyttöön ja tukevat yhteistyötä myös hankkeen päättymisen jälkeen. Laadukas ja jäljitettävä raaka-aine luo kestävä perustan jatkojalostukselle ja uusille tuotteille.

Pitkällä aikavälillä yritysten kilpailukyky ja kannattavuus paranevat, kun raaka-aineiden saatavuus tukee liiketoiminnan kasvua ja jalostusasteen nostamista. Alueellinen elinvoima vahvistuu, kun luonnonvaroja hyödynnetään suunnitelmallisesti ja vastuullisesti, ja lisäarvo syntyy yhä enemmän paikallisesti. Keruutoiminta ammattimaistuu, osaaminen siirtyy uusille toimijoille ja ala näyttäyty houkuttelevana elinkeinona, koulutus- ja uravaihtoehtona.

Yhteiskunnallisella tasolla hankkeen pitkän aikavälin vaikutukset liittyvät kestäväan kehitykseen, uusiutuvien luonnonvarojen vastuulliseen käyttöön ja huoltovarmuuden vahvistumiseen. Luonnon keruutuotealan arvostus kasvaa osana biotaloutta, ja ala kehittyy elinvoimaiseksi, verkottuneeksi ja tulevaisuuteen suuntautuvaksi toimialaksi.

8 Yhteenveto

Kehittämisen tavoitteena on vahvistaa luonnon keruutuotealan toimitusketjun toimivuutta kokonaisvaltaisesti kehittämällä raaka-aineiden saatavuutta, kerääjien ja yritysten välistä kohtaantoa, osaamista, yritystoimintaa sekä alan tunnettuutta ja houkuttelevuutta. Lähtökohtana on tunnistettu tarve parantaa laadukkaan ja jäljitettävän raaka-aineen saatavuutta sekä rakentaa toimivia, ennakoitavia ja vastuullisia toimintamalleja luonnosta jalostajalle.

Hankkeessa kehitetään konkreettisia ratkaisuja, joista keskeisin on mobiilisovellus, joka kokoaa yhteen kerääjät, yritykset ja muut toimitusketjun toimijat. Sovelluksen avulla parannetaan raaka-aineiden saatavuuden ennakointia, kerääjien ja ostajien kohtaantoa sekä tiedonkulkua koko ketjussa. Digitaalinen ratkaisu yhdistyy laatu- ja keruuohjeistuksiin, koulutuksiin ja verkostojen vahvistamiseen, jolloin syntyy selkeä ja pysyvä toimintamalli hankkeen jälkeiseen käyttöön.

Kerääjien osaamista vahvistetaan koulutusten, työpajojen ja digitaalisten oppimateriaalien avulla. Tavoitteena on parantaa lajintunnistusta, kestävien keruumenetelmien hallintaa, hygienian ja ensikäsittelyn osaamista sekä madaltaa kynnystä osallistua keruutoimintaan. Samalla yrityksiä tuetaan toimitusketjujen kehittämisessä, raaka-aineen hankinnan ennakoinnissa ja liiketoiminnan kasvumahdollisuuksien tunnistamisessa.

Tuloksena parantunut raaka-aineen laatu ja jäljitettävyys, sujuvampi yhteistyö kerääjien ja yritysten välillä sekä lisääntynyt osaaminen koko toimijaketjussa. Alan tunnettuus ja houkuttelevuus kasvavat viestinnän, tapahtumien ja oppilaitosyhteistyön kautta, mikä tukee uusien toimijoiden ja osaajien mukaan tuleamista.

Lyhyellä aikavälillä vaikutukset näkyvät parempana tiedonkulkuna, osaamisen kasvuna, yhteistyön tiivistymisenä ja yritysten toimintaedellytysten parantamisena. Pitkällä aikavälillä kehittäminen tukee elinvoimaista ja kestäväää luonnon keruutuotealaa, jossa toimitusketjut ovat vakiintuneita, liiketoiminta kilpailukykyistä ja luonnonvarojen hyödyntäminen suunnitelmallista ja vastuullista. Hanke edistää alueellista elinvoimaa, kestäväää biotaloutta ja luonnon keruutuotealan pitkäjänteistä kehitystä.

Hankkeen toteuttaminen perustuu tiiviiseen yhteistyöhön kerääjien, yritysten, oppilaitosten, kehittämisorganisaatioiden, viranomaisten ja teknologia-kumppaneiden kanssa. Monitoimijainen yhteistyö varmistaa hankkeen käytännönläheisyyden, vaikuttavuuden ja tulosten juurtumisen pysyväksi osaksi alan toimintaa.

LÄHTEET

Rutanen, J., Waclin S. & Partanen B. 2023. Kestävästi ja vastuullisesti monipuolista arvonnäköä. Luonnontuotealan toimintaohjelma 2030. Saatavissa: <https://helda.helsinki.fi/items/e32dd654-cb4d-4a9d-b58d-faba0513b3d9>

Wacklin, S. 2022. Arvoketjuja vahvistamalla volyymia luonnontuotealalle. TEM toimialaraportit. Julkaisu 2022:5. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-985-8>